

Amicul Școlii

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba de Jos.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
iar pentru comitele școlare și partlc. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Educația fizică.

Motto : Ficare om să se obișnuiască a face lucruri potrivite cu natura lui ; să muncească cu drag având în vedere îndeplinirea chemării omenești, căreia trebuie să-i, răspundă omenește. Iar pentru a putea ajunge acest scop, are nevoie de mințe și corp sănătos

„Legile vieții”.

Cel dintâiu element al succesului în viață, pentru acel, care și-a ales înțelept chemarea, este un corp sănătos. Prin buna stare a organismului înțelegem căldura, fărâia mușchilor sănătoși și a tuturor organelor, cari influențează asupra idealurilor noastre ajutându-ne astfel, ca s'ajungem cu mai multă ușorință la culmea scopului statorit în viață, prin urmare la fericirea visată. Avem deci nevoie de buna stare a animalului nostru. Din experiențele făcute în ultimul timp știm cu toții, că spiritul și corpul sunt în strânsă legătura și atât unul cât și altul își are drepturile sale de care trebuie să ținem seamă. De va încerca spiritul să predomine corpul călcându-l în picioare, slavul se va revolla doborându-și slăpânitorul. Chiar în școală se poate vedea cum mulți dintre premiați se aseamănă umbrelor slabi și palizi, pe când cei mai puțin silitori sunt plini de sănătate și veselie.

E lucru constatat, că spiritul n'are dreptul s'aducă stricăciune corpului prin dorinți exagerate și iners. Fortându-ne prea mult fie spiritul, fie corpul, se slăbesc cu desăvârșire pierzându-și energia necesară pentru a putea trăi. Trebuie îngrijat sistemul nervos care susține primirea impresiilor, priceperea, simțirea, voința. El e în legătură cu circulația sângelui, care depinde de stomac. Vedem deci că toate părțile corpului sunt în legătură chiar și creerul gânditor cu stomacul animal. Și numai când toate elementele vor fi în bună stare, omul va fi capabil de muncă. Sănătatea o putem obține trăind o viață regulată, ținând seamă de curățenia sufletului și a corpului, muncind cu drag în direcția pe care ne-am ales-o iar în orele libere făcând exerciții sau lucrând în liber. Aerul curat și sănătos va înlocui ori ce băătură întăritoare. Plămânii se vor deschide mai largi, respirând adânc, sângele se va oxigena, astfel ne vom simți mai vioi și mai dornici de muncă. Iar capacitățile spiritului sub îngrijirea unui corp sănătos, primesc strălucirea pe care n'ar avea-o niciodată, dacă ar fi singure.

În timpurile vechi se punea mare preț pe educația fizică. Exercițiile corporale ale Grecilor erau sărbătorite cu mare alaiu. Marii oratori, filozofi, poeți, oameni politici, războinici pe care i-au avut Romanii și Grecii dătoresc țăria spiritului, corpului sănătos și întărit prin exerciții făcute'n liber. Creerul îmbibat de sânge oxigenat, nervii sănătoși și tari, digestia repede, toate acestea făceau din om statua ce reprezintă omul gata să lupte cu viața. Foarte rar se întâmplă ca oamenii cu o sănătate șubredă să îndeplinească lucruri mari. Astfel de excepții sunt puține de ex: Caesar, care ori de câte ori pleca la luptă era cuprins de junghiuri chinuitoare sau Aristotel „pitic la trup dar uriaș la minte“. Aceste sunt cazuri excepționale, adevărul e că omul cu mușchii puternici cu nervi sănătoși, care mănâncă și doarme bine după ce a muncit cinstit și în de ajuns este acel care supoartă greul vieții mai ușor, capabil fiind de o muncă mai grea, din care rezultă succesul mai mare. Nu este o chemare în viață, care n'ar avea nevoie de

un corp bine organizat puternic, sănătos, fără de care chiar cea mai înaltă cultură ni va aduce puține foloase și fericire. Ce i-ar folosi unui tânăr creșterea aleasă, capacitatea sa strălucită dacă din cauza organismului său suferă într'una ?

Deci să nu ne păra rău de bani sau timpul jertfit pentru sănătate, atunci când suferim fizicește; iar când corpul e în bună stare să nizuim al păstra astfel, întărindu-l prin traiu regulat, liniște sufletească, muncă potrivită și sporturi neexagerate. „Un caracter nobil, un cap deștept, un temperament liniștit, o dispoziție voiasă și un corp bine organizat și sănătos cu un cuvânt: *mens sana in corpore sano*“ sunt cele dintâi izvoare ale fericirii noastre“ zice un înțelept.

Aurora Popa inv.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Celor din urmă.

Voi florilor alb și roz! Alesuam de bucuria singurătății mele! Infloritu-mi-am ceasurile de pace cu voi, sărutatu-va lăcerea gândurilor oboseite! Inseninatu-mi-ați fruntea săpată de plugul poverii, chematu-mi-am la sobor în jurul vostru vulturii năzuințelor . . răsam cu răsul petalelor în alb și roz! Pusam pe sufletu-mi lovit verdele vostru, uscatam cu voi umedul ochilor plânși. Spusu-vam povestea visurilor mele și când inima-mi se tânguia vă scuturați câte una încet, încet . . .

Plinire-ar și viața-mi plinirele voastre, să 'mprăștie înjuru-i senin, mângăiere. Să verșe lumină și răs! . . Să-mi scutur copacul credințelor mele în brează străbună și 'nglie străbună să prindă viață și-apoi să mă plec ca firele voastre când viața le moare și-s fără petale și fără parfum! . .

S. Aiudeanu.

Cooperația.

Capitaliștii s'au făcut stăpâni pe toate izvoarele de producțiune, au luat în exploatare toate căile de comunicație, au întemeiat trusturi, s'au folosit de toate beneficiile culturii și pe lângă aceste și-au câștigat și puterea politică, pe care o exploatează dupăcum le dictează interesele lor, făcându-și sinecure cu muncă puțină și lefuri mari, aducând legi și încheiând convenții vamale pentru întărirea lor.

Pe lângă dezastrele, ce epoca aceasta a capitalismului în care trăim de câteva decenii, le produce în populațiune, s'au mai alăturat și alte păcate sociale cum sunt alcoolismul, prostituția, epidemiile și militarismul și toate la oaltă ne-au dat cea mai imensă a sărăcimii, care pe zi ce merge ia proporții tot mai îngrijitoare. Astfel găsim societatea omenească despărțită în două clase, în milionari și proletari.

Unii având puterea politică și economică, alții mulțimea, în locul unei vieți armonice, între aceste două clase s'a început o luptă, care de multe ori a luat un caracter îngrozitor.

Nemulțumirea străbate dela un loc la celalalt, se organizează societăți secrete, cari folosesc teroarea, se înjghebează monstruoase greve și se deslănțuesc revoltele agrare. Frica și îngrijorarea cuprinde întreaga lume și prietenii omenirii muncesc să afle mijloacele prin cari s'ar putea înlătura aceste nemulțumiri.

Toți deopotrivă văd necesitatea unei *reforme sociale* radicale.

Astfel unii luptă pentru lărgirea dreptului de alegător, pentru câștigarea puterii politice și folosirea ei la regularea plăților și ajutorarea sărăcimii, alții în organizarea puterii de consum, în asociațiunii, etc. Unii s'au alăturat sub drapelul roșu al socialismului, alții la comunism, cea mai mare parte însă la stindardul *cooperăției*.

Nu cu forța brutală, nici pe căi cu incunjur, ci „*prin noi înșine*“ prin însoțiri de tot felul se poate aduce o îmbunătățire a sorții celor lipsiți.

Cooperativele sunt a se considera, ca un „*regenerator al vieții sociale și economice, care trebuie să lupte pentru desăvârșirea morală, intelectuală și economică a celor de jos*“.

Scopul lor este, ca *printr'o acțiune socială de natură privată* să înlătura anumite porniri de exploatare ale capitalismului individual. Ele cer o mai mare egalitate și frățietate, luptă pentru cruțare, contra uzurarilor și a falsificatorilor de mărfuri și pentru introducerea unor maxime mai oneste în negoț.

Masele au o putere grozavă. Ele dispun ca producenți și consumători de articole de o doită putere economică. Aceste dacă se organizează și nu lasă să fie supte de capitaliști, formează un zid neînfrânt față de capital.

Organizația aceasta trebuie să fintească acolo, ca alături crediul, întreaga producțiune de mărfuri, cât și consumul lor să se facă pe calea cooperăției și pentru acest scop trebuie întemeiate bănci populare, însoțiri de consum, mori, brutării, măcelării, tot felul de fabrici pentru articolele de casă, unelte, locuințe, pentru prăsila vitelor etc.

Pe când capitalismul caută o îmbogățire individuală, însoțirile au rolul să ajutoreze pe deaproapele, să-l ridice, să-l

nobiliteze, instruiască și desăvârșească. Aceste însușiri au dat posibilitatea sistemului cooperativ să curerească în scurtă vreme aproape toate țările Europei.

Din broșura : „Cooperativele sătești“ de I. Enescu.

De ale revistei noastre.

În luna Noemvrie a. c. am încasat dela domnii colegi învățători abonamentul la revista noastră pe semestrul al doilea, adeca până la **1 Maiu 1926**. Dela domnii colegi din plășile *Blaj* și *Ocna Sibiului* am încasat însă abonamentul numai până la **1 Ianuarie 1926**, fiindcă dela data aceasta dânșii trec la județele vecine și ne-am gândit, că de atunci încolo poate dânșii nu vor avea deplină voie ca să mai jertfească pentru o revistă, care nu-i interesează direct.

Dacă însă cu toate aceste s'ar afla între dânșii de aceia, cari ar dori să rămână și pe mai departe abonați la revistă atunci sunt rugați să ne trimită anticipative abonamentul cuvenit, fiindcă numai în cazul acesta le vom mai putea trimite revista.

Și credem, că se vor afla mulți colegi din plășile sus amintite, cari nu vor voi să rupă dintr'odată toate legăturile cu noi, ci vor dori să mai păstreze din ele cât de puține, barem ca abonați la revista noastră.

Pentru că s'a putut vedea, că revista aceasta, deși foarte modestă și nepretențioasă, în tot răstimpul de până aci, a apărut regulat săptămânal fix la aceeași dată; un lucru foarte rar la revistele noastre pedagogice românești din ziua de astăzi.

Pe lângă aceste, în cadrele restrânse ce am avut la dispoziție, ne-am dat toată silința să publicăm număr de număr tot ce am crezut și aflat de bun și potrivit pentru iubiții noștri colegi.

Pentru o astfel de revistă, pe care nizuim ca s'o facem tot mai bună, mai bogată și mai interesantă, credem că poate jertfi ori și care coleg învățător — fie acela chiar și afară de județul vostru — modesta sumă de una sută douzeci lei anual.

Despre educație.

Cicerone zice : „*Nici un serviciu mai mare și mai bun nu putem da patriei de cât să educăm și să învățăm tineretul.*“ Aceasta operă atârnă mult de personalitatea educatorului, și valorează atât cât valorează el. Educația presupune un inferior și un superior; ea poate fi făcută din influență, din autoritate și din

sugestie. Ea este unica faptă, care contribuie la dezvoltarea omului.

Platon zice; „Fără educație omul ar deveni o bestie; prin educație devine o ființă divină.“ Educația deșteaptă spiritul, dezvoltă facultățile morale, dând noțiuni de drept, de datorie și de demnitate de om în fața ei.

Scopul educației este de a dezvolta spiritul, de a procura corpului sănătate și de a da inimei bunătate; adică de a forma un om virtuos, un om cu caracter moral. Ea trebuie să se formeze în mod individual, pentruca să se deosăbească un om dela altul, deoarece Dieterwg zice:

„Nici-o ființă omenească nu poate și nici nu trebuie să semene exact una alteia.“ Dar din nefericite principiul uniformității domnește peste tot. Ar fi de dorit să predomină disciplina și gândirea liberă. Munca conștientă va fi încoronată mai târziu cu aureola succesului prin mulțămirea sufletească ce vor avea-o pe viitor cetățenii patriei.

M. Ionescu. Învățător
Craiva.

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

Revizoratul școlar al județului Alba de Jos.

Către toate direcțiunile școlaelor primare de stat.

No. 3848—1925.

În temeiul ordinului On. Minister al Instrucțiunii No. 126485/1925 în cele următoare Vă comunicăm copia referatului Comisiunii Medicale centrale a Ministerului No. 243/1925, invitându-Vă ca luând cunoștință de el, să Vă conformați celor spuse de Comisiune:

„Din ce în ce se înmulțesc cererile de concedii pentru tuberculoză pulmonară în stadii începătoare. Certificatele medicale denumesc boala apicită sau îndurația vârfurilor plămânilor“.

„Am avut deseori ocazia, chemând, pentru control, înaintea Comisiiei pe petiționari, să nu constatăm nici o leziune din partea plămânilor. Certificatele au fost date de complezență sau diagnosticul greșit“.

„Spre a pune capăt acestei stări, repetăm, Domnule Ministru, rugămîntea noastră, și anume, să binevoiți a pune în vedere

Inspectoratelor regionale, să ceară de la toți solicitanții de concedii pentru afecțiuni pulmonare cronice de fapt tuberculoză pulmonară — pe lângă certificatul medical, și buletin de analiza sputei. În starea actuală a științei, se admite că orice tuberculoză evolutivă se însoțește de bacili în spută, dacă examenul sputei se face cu atenție“.

„Oricum numai prin faptul că se va cere buletin de analiza sputei, se vor înlătura multe cereri nejustificate. Bineînțeles, buletinul trebuie să provină de la un laborator oficial sau particular, autorizat de Ministerul Sănătății publice“.

Președintele Comisiunii,

Profesor
Dr. D. Ionescu.

Secretar
Steleraiu.

No. 3841/1925.

II.

Vă facem cunoscut, că On. Minister al Instrucțiunii cu ordinul No. 135558/1925 a dispus ca, toți învățătorii normaliști cari nu au luat post în învățământul primar sau și-au ales post în învățământ și nu s'au prezentat, nejustificând lipsa să fie dați în urmărire, considerându-se demisionați din învățământ.

Asociația învățătorilor, secția județului Alba-de jos.

No. 4/1925.

Circulară.

Din statele de plată de pe luna Decembrie se vor reținea toate restanțele față de Asociație: aceasta conform hotărârii luată în ședința anuală; ținută în luna Aprilie a. c. la Teiuș.

Sunt restante contribuțiile pe anii 1923 și 1924 câte 10 Lei, iar pe anul 1925 câte 20 lei de membru.

Pentru cazul, că unii dintre Domnii colegi au solvit taxa la Domnii casieri ai Cercurilor culturale, sunt rugați să ne scrie, ca să le transcriem suma solvită în plus, ca bon pentru anul viitor.

Alba-Iulia la 10 Decembrie 1925.

Președinte:
Andrieu Floașiu inv.

ȘTIRI.

* *Avizăm pe toți domnii colegi, că în ziua de 15 corente s'au expediat de către Revizorul chitanșele salariului de pe luna Decembrie.*

* Potrivit Art. 32 din Regulamentul pentru administrarea întreprinderii a școalelor primare vacanța Crăciunului se începe în 24 Decembrie și ține până la 7 Ianuarie inclusiv. Școalele noastre însă vor înceta cursurile în ziua de 23 l. c. orele 10 a. m.

* Anunțăm pe domnii colegi din plășile *Blaj și Ocna Sibiului*, că am rugat pe domnii percepători să încasseze dela dâșșii din salariul de pe Decembrie toate sumele cu cari eventual ne mai datoresc.

* Conferința dlui profesor universitar N. Drăganu, anunțată de noi, a avut loc în seara zilei de 13 l. c. Publicului numeros, compus mai ales din elevii claselor superioare dela școalele românești din localitate, i s'a dat prilejul ca să cunoască mai de aproape viața celui dintâiu versificator român, care a fost *Mihail Haliciu*,

junior. Acest versificator — după cum a dovedit dl profesor Drăganu — a trăit 10 ani în orașul nostru Aiud, între 1664—1674.

* Cooperativa noastră s'a aprovizionat de curând cu o mulțime de mărfuri între cari se află multe și frumoase obiecte, foarte potrivite de cadouri pentru mici și mari de sfintele serbători. Toate aceste se vând cu cele mai moderate pețuri.

* Oficiul postal din localitate ne roagă să comunicăm publicului, că acesta este rugat de-a scrie pe orice expedițiune postală ca mandate, gropuri, colete, scrisori de valoare, recomandate scrisori simple etc. etc. *Ultima postă și județul*. Asta pentru a înlesni funcționarilor din birouri și trenuri să le îndrumeze rapid la destinație cu prima cursă. În acest scop se recomandă procurarea noiei „*Nomenclaturii Postale*“, apărută la Dec. a. c. care cuprinde toate localitățile din întreagă România cu posta ultimă, unde trebuie să îndrumată expedițiunea poștală.

Aviz.

Se aduce la cunoștința Domnilor improprietăriți cu loturi de casă, că Duminecă, în 20 Decembrie ora 10 va avea loc o mare întrunire în sala No. 29 a Tribunalului din Alba-Iulia sub președinția Dlui Dr. Velican, prefectul județului, pentru constituirea unei cooperative de construcții de case, finanțate, în campania de lucru a anului 1926, de marea societate „Asigurarea Românească“ din București, plătibile în rate lunare în termen de 15 ani.

Cei interesați sunt rugați a lua parte al această întrunire.
Aiud 16 Decembrie 1925.

**Asigurarea Românească,
reprezentanța din Aind.**